

Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego

DN-WAN.055.2.2026.WP
Warszawa, 14 kwietnia 2026 r.

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Odpowiedź na interpelację nr 16049

Szanowny Panie Marszałku,

składam na Pana ręce odpowiedź na interpelację Posłów na Sejm RP, Pani Doroty Olko, Pani Darii Gosek-Popiołek oraz Pani Joanny Wichy w sprawie uznania dydaktyk za poddyscypliny naukowe.

Szanowne Panie Poseł,

w odpowiedzi na pytania przedstawione w treści interpelacji poselskiej, uprzejmie przekazuję następujące informacje.

Na wstępie chciałabym podkreślić, że w obecnym stanie prawnym nie funkcjonuje kategoria poddyscyplin naukowych. Na ten moment nie planuje się wprowadzenia kolejnego szczebla systematyki obszarów badawczych w polskim systemie szkolnictwa wyższego i nauki. Obecne rozwiązania są wystarczające i odpowiadają systematyce dziedzin i dyscyplin Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD).

Odpowiadając na pytanie dotyczące liczby osób zajmujących się naukowo dydaktyką, uprzejmie informuję, że takie dane nie są gromadzone w Zintegrowanym Systemie Informacji o Szkolnictwie Wyższym i Nauce POL-on. W ramach tego systemu operuje się na wyżej przywołanej systematyce obszarów badawczych, nie precyzując tak szczegółowo profilu prowadzonych badań. Jednocześnie informuję, że w dostępnych bazach wspomnianego systemu wprowadza się informacje o rozprawach doktorskich, wnioskach habilitacyjnych zawierających wykaz osiągnięć naukowych, które mogą poruszać naukowo kwestie dydaktyki. Dane te są publicznie dostępne w tzw. „Systemie RAD-on”, z wyłączeniem konkretnych danych identyfikacyjnych.

Odnosząc się stricte do wskazanego problemu, należy zaznaczyć, że nie planuje się zmian w zakresie obecnych regulacji w zakresie nadawania stopni i tytułu profesora w polskim systemie szkolnictwa wyższego i nauki. Nie dostrzega się, aby któraś grupa funkcjonująca w środowisku naukowym była bezpośrednio wykluczona z możliwości uczestnictwa w tym systemie.

Należy bowiem zaznaczyć, że obecna ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. – *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. z 2024 r. poz. 1571 z późn. zm.), dalej: „ustawa PSWN”, zwiększyła interdyscyplinarność postępowań awansowych. Rozwiązania te pozwalają, aby w ramach prowadzonej przez siebie działalności naukowej operować na styku różnych dyscyplin (dziedzin). Dzięki tym rozwiązaniom, taka działalność jest wręcz promowana.

Przede wszystkim, poszerzono zakres, w jakim może zostać nadany stopień doktora. Należy bowiem zauważyć, że zgodnie z poprzednią ustawą z dnia 14 marca 2003 r. o *stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki* (Dz. U. z 2017 r. poz. 1789) przedmiotowy stopień był nadawany wyłącznie w danej dziedzinie i w zakresie danej dyscypliny naukowej (art. 1 ust. 1 tejsze ustawy). W przypadku interdyscyplinarnej rozprawy doktorskiej przywołana powyżej ustawa przewidywała nadanie stopnia doktora również w jednej dyscyplinie tzw. dyscyplinie wiodącej (dominującej), w którą kandydat wniósł największy wkład naukowy (art. 14a ust. 1 pkt 2, ust. 6 i ust. 8 tejsze ustawy).

Obecna ustawa PSWN utrzymała powyższą możliwość nadania stopnia doktora w tzw. dyscyplinie wiodącej w przypadku interdyscyplinarnych rozpraw doktorskich (art. 177 ust. 5 ustawy PSWN), równocześnie stwarzając dodatkową możliwość uzyskania ww. stopnia w dziedzinie nauki, jeżeli rozprawa doktorska obejmuje zagadnienia naukowe z więcej niż jednej dyscypliny naukowej zawierającej się w tejsze dziedzinie i nie jest możliwe wskazanie tzw. dyscypliny wiodącej (art. 177 ust. 6 ustawy PSWN). Należy podkreślić, że ustawa PSWN nie uniemożliwia także przygotowania rozprawy doktorskiej w dwóch (lub więcej) dyscyplinach przynależących do różnych dziedzin nauki. Powyższe wynika m.in. z definicji rozprawy doktorskiej zawartej w art. 187 ust. 1 ustawy PSWN, zgodnie z którą rozprawa prezentuje ogólną wiedzę teoretyczną kandydata w dyscyplinie albo dyscyplinach oraz umiejętność samodzielnego prowadzenia pracy naukowej lub artystycznej. Między innymi w celu zwiększenia interdyscyplinarności rozpraw doktorskich została stworzona możliwość sprawowania opieki naukowej nad przygotowaniem rozprawy przez więcej niż jednego promotora albo przez promotora i promotora pomocniczego (art. 190 ust. 1 ustawy PSWN). Fakt, iż na podstawie interdyscyplinarnej (będącej równocześnie interdyscyplinarną) rozprawy doktorskiej może zostać nadany stopień doktora w zakresie jednej dyscypliny wiodącej (dominującej) – w którą kandydat wniósł największy wkład naukowy – nie umniejsza interdyscyplinarnego charakteru tejsze pracy.

Należy mieć na uwadze także fakt wprowadzenia nowego modelu kształcenia doktorantów – co stanowi element przygotowań do nadania stopnia doktora. Wprowadzenie szkół doktorskich ustawą PSWN miało na celu przewyżczenie krytykowanych mankamentów wcześniejszego modelu studiów doktoranckich, w szczególności trudności w prowadzeniu rozpraw o charakterze interdyscyplinarnym. Zgodnie z przepisami ustawy szkoły doktorskie stanowią zorganizowaną formę kształcenia w co najmniej dwóch dyscyplinach. Sprzyjają one interdyscyplinarności, także poprzez możliwość ich wspólnego prowadzenia oraz współpracy z innymi podmiotami, w tym zagranicznymi i gospodarczymi. Proces kształcenia doktorantów opiera się na programie kształcenia ustalonym przez właściwe organy podmiotu prowadzącego szkołę doktorską oraz na indywidualnym planie badawczym opracowywanym przez doktoranta w porozumieniu z promotorem lub promotorami, które mogą zakładać interdyscyplinarne badania związane z naukowym podejściem do dydaktyki.

Należy również zauważyć, że obecnie obowiązująca ustawa PSWN stworzyła możliwość uzyskania interdyscyplinarnej profesury, tj. nadania tytułu profesora w więcej niż jednej dyscyplinie w ramach tejsze samej dziedziny nauki (art. 177 ust. 4 ustawy PSWN). Poprzedni akt normatywny, tj. przywołana już uprzednio ustawa z dnia 14 marca 2003 r. o *stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki*, dopuszczała możliwość

nadania tytułu profesora wyłącznie w dziedzinie nauki, bez dalszego uszczegółowienia, tj. bez możliwości wskazania dyscyplin(y) (art. 2 tejże ustawy). W myśl art. 228 ust. 1a ustawy PSWN wzór wniosku o wszczęcie postępowania w sprawie nadania tytułu profesora określa w drodze uchwały RDN. Zgodnie z przedmiotowym wzorem upublicznionym na stronie internetowej organu, w przypadku wskazania przez kandydata więcej niż jednej dyscypliny, w której ubiega się on o tytuł profesora, ocena przesłanki określonej w art. 227 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy PSWN (wybitne osiągnięcia naukowe krajowe lub zagraniczne), jest dokonywana we wszystkich wskazanych dyscyplinach.

Równocześnie jednak należy zwrócić uwagę, że aktualnie obowiązująca ustawa – analogicznie zresztą jak poprzednia ustawa z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytułach naukowych oraz o stopniach i tytułach w zakresie sztuki – nie obliuguje do uzyskiwania kolejnych szczebli awansu naukowego w zakresie jednej określonej dziedziny nauki i dyscypliny naukowej. Oznacza to, że np. nadany stopień doktora habilitowanego w zakresie dyscypliny należącej np. do dziedziny nauk humanistycznych nie uniemożliwia następnie uzyskania tytułu profesora w dyscyplinie (albo dyscyplinach) przynależnych np. do dziedziny nauk społecznych (i vice versa).

Na koniec należy wskazać, że obowiązująca PSWN nie ogranicza liczby stopni i tytułów profesora, które może uzyskać dana osoba. Uzyskanie stopnia doktora/ stopnia doktora habilitowanego/ tytułu profesora w danej dyscyplinie należącej np. do dziedziny nauk społecznych nie stanowi przesłanki uniemożliwiającej ubieganie się o stopień doktora/ stopień doktora habilitowanego/ tytuł profesora w dyscyplinie należącej do dziedziny nauk ścisłych i przyrodniczych.

Podsumowując, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego podkreśla, że obecne przepisy umożliwiają i promują prowadzenie badań interdyscyplinarnych oraz międzydziedzinowych – przy zachowaniu równowagi i poszanowaniu dla badań w jednym obszarze nauki. Mimo to, dostrzegając wagę przedstawionych spraw, resort stale będzie monitorował, czy obecne rozwiązania pozwalają na odpowiedni rozwój karier naukowych w Polsce.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia
Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Karolina Ziolo-Pużuk
Sekretarz Stanu
/ – podpisano cyfrowo/

Do wiadomości:
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów.